

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Процес пошуку шляхів розвитку неприбуткових організацій (надалі НО) пов'язаний з необхідністю застосування наукового підходу до організації їхньої роботи, при відсутності якого загострюється проблема невідповідності системи керування сучасним ринковим вимогам. Тому розвиток неприбуткових є актуальне питання, а вдосконалення принципів і методів керування НО,

рішення якого забезпечить подолання сформованих негативних тенденцій у їхній роботі й підвищить ефективність керування ними. Всі ці питання обумовлюють вибір напрямку дослідження, теоретичну й практичну значимість розв'язуваних у даній роботі завдань застосування в діяльності НО принципів наукових основ і відповідних їм методів ефективного керування.

Визначення неприбуткової організації дано у підпункті 7.11.1 статті 7 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" у редакції від 22 травня 1997 року № 283/97-ВР [1].

Предметом мого дослідження є організація фінансової стійкості в неприбуткових громадських організаціях, створених з метою провадження екологічної, оздоровчої, аматорської спортивної, культурної, освітньої та наукової діяльності, а також творчі сілкі створені згідно з Законом України "Про об'єднання громадян".

Фінансова стабільність організацій характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення й використання фінансових ресурсів організації й ті які дають оцінку його конкурентоспроможності, виконання зобов'язань перед державою й іншими господарюючими суб'єктами. Воно формується в процесі взаємин фірми з постачальниками, покупцями, власниками й засновниками, банками, податковими органами й ін.

Проблемам оцінки фінансової стабільності організації присвячені роботи М. С. Абриотина, Е. В. Быкова, П. А. Ватника, Л. М. Подьяблонской, М. С. Грачова, И. Митрофанова, К. П. Позднякова, М. Л. Федотова й ін.

Показники фінансової стабільності відображають наявність, розміщення й використання фінансових ресурсів.

Для того щоб правильно організувати фінансову стабільність т.т можливість придбавати матеріальні і нематеріальні активи, що означає нормальну життєдіяльність Неприбуткової громадської організації необхідно враховувати наступне:

- специфічне утворення доходної та витратної частини таких організацій яке визначається згідно Закону про оподаткування прибутку підприємств

- специфіку отримання і розподілу прибутку. Та той факт що для некомерційних організацій отримання прибутку не є основною метою. Вони можуть використовувати прибуток тільки для розвитку своєї організації й благодійних цілей (наприклад, для поліпшення матеріальної бази для більш якісного надання послуг малозабезпеченим верствам населення, соціальної допомоги викладачам і т.д.). Однак це зовсім не означає, що некомерційні організації не можуть отримувати дохід або не зацікавлені в її одержанні.

НО являє собою структуру, що не тільки приносить соціальний ефект, але й має право одержувати плату за свої послуги. Так, в університетах США дві третини доходів надходить від оплати за навчання, а в спілці художників її члени можуть отримувати дохід (як економічну категорію) від реалізації картин членів спілки.

Відповідно до цього на НО поширюються фінансові правила, такі самі як і на прибуткові організації крім випадків заборонених чинним законодавством – діловодства, контролю, розвитку і використання фінансових фондів, фінансування витрат, маркетингу, планування й т.д.

Фінансові відносини в НО виникають тоді, коли на грошовій основі відбувається:

- формування власних коштів фірми та її доходів за рахунок членських внесків, коштів залучених від донорських організацій та спонсорства для фінансування господарської діяльності;

- розподіл коштів, утворених в результаті цієї діяльності;

- використання отриманих коштів з метою розвитку організації.

А організація господарської діяльності вимагає відповідного фінансового забезпечення, тобто капіталу, що утворюється із внесків засновників НО, спонсорських внесків зовнішніх спонсорів, кошти донорських організацій що фінансують витрати на проведення конкретних заходів що заплановані НО.

Оцінка фінансової стабільності НО має наступні цілі:

1. Визначення доцільності вкладення коштів в соціальні проекти, розроблені даним НО.

2. Виявлення ефективності використання раніше наданих НО фінансових ресурсів.

3. Встановлення проблем і шляхів розвитку фінансового менеджменту НО.

4. Попередження фінансової неспроможності та неплатоспроможності НО.

Особливості оцінки фінансової стабільності НО визначаються специфікою формування джерел їхніх фінансових ресурсів і цілей господарської діяльності. До них відносяться:

1. Особливе значення якості наданих послуг і ділова репутація серед спонсорів та донорських організацій. У цьому зв'язку досить важливий розвиток методів оцінки якості.

2. Специфічна роль показників рентабельності й окупності вкладень, які характеризують не цільову функцію НО, а порівняльну характеристику вартісних умов реалізації соціального ефекту.

3. Особливий режим функціонування активів (оперативне керування), що визначає межі відповідальності по фінансових зобов'язаннях.

Ці особливості визначають специфіку моделювання й прогнозування фінансової стабільності НО.

Фінансова стабільність є запорукою нормальної життєдіяльності НО та соціального ефекту від її діяльності.

На підставі проведеного дослідження хочу зазначити, що факторами організації фінансової стабільності громадської організації є:

1. Чітко сформовані цілі організації що спрямовані на отримання максимального соціального ефекту від її діяльності.

2. Кошти потрібні на поточні потреби що пов'язанні з нормальним функціонування організації.

3. Заходи або проекти які мають бути профінансовані.

4. Креативність керівника спрямована на постійний пошук донорських організації та спонсорів які зацікавлені в фінансуванні розроблених організацією заходів.

5. Проведення заходів спрямованих на самофінансування організації.

Література:

1. Про оподаткування прибутку підприємств Закон України №335/94-ВР від 28.12.1994 року// Відомості Верховної ради України. - 1997. - № 46. - ст.292. Відомості Верховної Ради України, 1995, N 4 (24.01.95), ст. 28

2. Про благодійництво та благодійні організації: Закон України №531/97-ВР від 16.09.1997 року //Відомості Верховної ради України. - 1997. - № 46. - ст.292.

3. Про об'єднання громадян: Закон України № 2460-12XII від 16.06.1992 року //Відомості Верховної ради України. - 1992. - № 34. - ст.504

4. Панасенко С. В. Совершенствование системы принципов и методов управления некоммерческими организациями: Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук. -189 с.

5. Павлова Э. Ю. Финансовое обеспечение устойчивого развития некоммерческой организации: Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук – Санкт-Петербург, 2002 – 192 с.

6. Клишан А. А. Право собственности некоммерческих организаций: Доктрина и практика: Диссертация на соискание ученой степени доктора юридических наук – Санкт-Петербург, 2001 – 353 с.

7. Шекова Е. Л. Совершенствование механизма управления некоммерческими организациями культуры в условиях переходной экономики: Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук – Санкт-Петербург, 2002 – 192 с.

8. Стерлигов А. В. Административно-правовой статус некоммерческих негосударственных организаций: Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук – Хабаровск, 2002.

9. Стап та динамка розвитку неурядових організацій України 2002 – 2006 роки. Звіт за даними дослідження /Автори – упорядники: Любов Паливода, Оксана Кікоть – К., 2006 – 160 с.